

LBRIS

We know
books

EMILY BRONTË

LA RĂSCRUCE DE VÂNTURI

Traducere de Iulia Dromereschi

Booksprint
București
2026

CUPRINS

CAPITOLUL I	1
CAPITOLUL II	9
CAPITOLUL III	21
CAPITOLUL IV	37
CAPITOLUL V	45
CAPITOLUL VI	51
CAPITOLUL VII	59
CAPITOLUL VIII	71
CAPITOLUL IX	83
CAPITOLUL X	101
CAPITOLUL XI	119

CAPITOLUL XII	131
CAPITOLUL XIII	147
CAPITOLUL XIV	161
CAPITOLUL XV	171
CAPITOLUL XVI	181
CAPITOLUL XVII	187
CAPITOLUL XVIII	207
CAPITOLUL XIX	219
CAPITOLUL XX	225
CAPITOLUL XXI	233
CAPITOLUL XXII	251
CAPITOLUL XXIII	259
CAPITOLUL XXIV	269
CAPITOLUL XXV	281
CAPITOLUL XXVI	287
CAPITOLUL XXVII	293
CAPITOLUL XXVIII	307
CAPITOLUL XXIX	315
CAPITOLUL XXX	323
CAPITOLUL XXXI	331
CAPITOLUL XXXII	339
CAPITOLUL XXXIII	353
CAPITOLUL XXXIV	363

CAPITOLUL I

Abia ce m-am întors dintr-o vizită făcută proprietarului, vecinul solitar pe care va trebui să-l suport. Cu siguranță este un ținut frumos! Nu cred c-aș fi putut găsi un loc atât de ferit de agitația societății în toată Anglia. Este raiul mizantropilor, iar domnul Heathcliff și cu mine suntem tandemul perfect pentru împărtășirea pustietății. Ce om! Nici nu și-a imaginat entuziasmul pe care l-am simțit când l-am privit în ochii negri, retrași bănuitor sub sprâncene. Am călărit spre el, iar degetele sale s-au înfipt, cu o determinare geloasă, în pieptarul vestei, când mi-am spus numele.

— Domnul Heathcliff? am întrebat.

Mi-a răspuns dând din cap.

— Sunt domnul Lockwood, noul dumitale chiriaș. Este o adevărată onoare să vă întâlnesc atât de curând după sosirea mea și să-mi exprim speranța de a nu te fi incomodat prin

insistența de a solicita ocuparea Trushcross Grange. Ieri am auzit că ați fi avut un gând...

— Trushcross Grange îmi aparține, domnule, m-a întrerupt, cu o grimasă. Nu voi permite nimănui să mă deranjeze, dacă pot împiedica asta. Intră!

Acest „intră!” a fost rostit printre dinți și suna mai degrabă ca „du-te naibii”. Nici măcar poarta de care se sprijinea nu arăta vreo urmă de simpatie. Cred că o asemenea conjunctură m-a făcut să-i accept invitația: eram curios de bărbatul acesta, care mi se părea chiar mai rezervat decât mine.

Când a văzut că pieptul calului meu împingea bariera, a întins mâna să îi scoată lanțul, iar apoi a luat-o înainte pe alee, strigând chiar când intram în curte:

— Joseph, ia calul domnului Lockwood și adu niște vin!

Bănuiesc că atâta personal avem, m-am gândit, auzind ordinul. Nu e de mirare că iarba crește printre dale, iar iarba e tăiată doar de vitele care o pasc.

Joseph era un bărbat în vârstă, deși se ținea bine.

— Doamne ajută! a mormăit el, evident deranjat, în timp ce-mi lua calul și mă privea atât de acru, încât m-am gândit cu mărinimie că avea nevoie de sprijin divin ca să-și digere cina, iar exclamația sa pioasă nu avea legătură cu sosirea mea neașteptată.

„La răscruce de vânturi”, așa se numește locuința domnului Heathcliff. Vine de la o expresie regională care descrie tumultul atmosferic la care este expus locul acesta în vreme de furtună. Într-adevăr, aici probabil că au parte de vânt puternic mai mereu. Îți poți da seama de forța vântului din nord după înclinarea excesivă a câtorva brazi pitici de la capătul casei și după măcănișul care-și întinde crengile într-o singură direcție, parcă cerșind lumina soarelui. Din fericire, arhitectul a fost

prevăzător și a construit o clădire solidă. Ferestrele înguste sunt adânc încadrate în zid, iar colțurile apărute cu pietre mari.

Înainte să trec pragul, m-am oprit să admir un bloc de piatră cioplit grotesc, în fața ușii principale, deasupra căruia, printre grifoni sfărâmați și băieței nerușinați, am găsit anul, 1500, și numele Hareton Earnshaw.

Aș fi cerut un scurt istoric al locului de la proprietarul său posomorât, dar atitudinea sa de la ușă părea a-mi cere să mă grăbesc sau să plec deja. Nu doream să-i pun răbdarea și mai mult la încercare.

Ne-am oprit în salonul familial, fără hol ori pasaj care să-l preceadă. Aici, i se spune „în casă”. Include bucătăria și o zonă de socializare, în general, dar mi se pare că bucătăria e obligată să se retragă în cu totul altă zonă. Cel puțin așa mi s-a părut când am auzit zgomot înfundat de voci și de ustensile în mișcare. N-am observat vreun semn de prăjire, fierbere sau coacere în jurul sobei, nici vreo sclipire de tingiri de cupru sau alamă pe pereți. Un capăt reflecta într-adevăr lumina și căldura unor șiruri de vase imense făcute din aliaj, printre care se vedeau carafe și halbe de argint, pe un raft mare, din lemn de stejar, care ajungea până la acoperiș. Anatomia acestuia era expusă complet, cu excepția unui spațiu unde îl ascundea un cadru de lemn încărcat cu turte de ovăz și picioare de oaie și vită, dar și șunci.

Deasupra sobei am văzut diverse puști vechi și câteva pistole de oblânc. Ca decorațiuni, trei cutii de tablă pictate tipător erau înșirate pe o lespede. Podeaua era din piatră albă, netedă. Scaunele cu spătar înalt și model primitiv erau vopsite în verde, iar câteva, negre și mai solide, se așteptau din umbră. Într-o arcadă, sub raft, se odihnea o cățea pointer imensă, maronie, înconjurată de o trupă de cățeluși scheunători. Alți câini băntuiau alte nișe.

Nimic n-ar fi părut extraordinar dacă aparținea unui fermier din nord obișnuit, cu aspect îndărătnic și membre făcute să poarte nădragi și ghetre. Un asemenea ins, așezat într-un fotoliu, cu o cană de bere cu spumă pe masa rotundă din fața lui, se vede oriunde te-ai opri pe o rază de cinci, șase mile între dealurile acestea, dacă pornești imediat după cină. Dar domnul Heathcliff nu e nici pe departe în ton cu aspectul sau cu stilul de trai descrise. Are chipul smead, dar se îmbracă și se poartă ca un gentilom, pe cât se poate purta unul de la țară: cam neglijent, poate, însă fără să arate nelalocul său, pentru că are o siluetă dreaptă și e chipeș, în ciuda înfățișării mai degrabă posomorâte. Ar fi posibil ca unii să-l bănuiască de mândria celui născut de rang inferior, dar eu cred că nu e nimic de genul. Din instinct, știu că rezerva lui provine din aversiunea față de arătarea fățișă a emoțiilor, față de manifestări de bunătate reciprocă. Va iubi și va urî la fel, dar în privat, iar dacă este iubit sau urât pe față va considera că-i un soi de impertinență. De fapt, mă cam grăbesc să-l dăruiesc cu propriile-mi atribute.

Poate că domnul Heathcliff are alte motive să se țină deoparte când întâlnește o viitoare cunoștință. Aș vrea să mai spun că am o fire aparte și că buna mea mamă spunea că nu voi avea nicicând un cămin confortabil. Vara trecută s-a dovedit că sunt total nedemn de asta.

Mă bucuram de o lună cu vreme superbă, pe coastă, când am fost adus de împrejurări în compania unei ființe răpitoare. În ochii mei, era zeiță, în timp ce ea nici nu știa că exist. Nu mi-am mărturisit iubirea, dar dacă privirile ar fi putut vorbi și ultimul aiurit și-ar fi dat seama că eram peste urechi amorezat de ea. În cele din urmă, ea m-a înțeles și mi-a întors privirea cu o dulceață nemăsurată. Iar eu ce am făcut? Cu rușine, mărturisesc că m-am retras în cochilie ca un melc. La fiecare privire, m-am îndepărtat și m-am răcit, până ce, în final, sărmana nevinovată a crezut că

se înșelase, și, copleșită de confuzie din cauza presupusei erori, și-a convins mama să plece. În urma acestor împrejurări ciudate mi-am căpătat reputația de cruzime deliberată. Puteți decide chiar voi dacă am meritat-o.

M-am așezat la capătul căminului opus celui spre care se îndrepta proprietarul și am umplut o perioadă de liniște încercând să mângâi cățeaua mamă, care părăsise creșa și se strecura lupește în spatele meu, cu buza răsfrântă și cu dinții albi tânjind după o mușcătură. Mângâierea mea a provocat un mârâit prelung și gutural.

— Ai face bine să lași câinele în pace, a mârâit domnul Heathcliff, pe același ton, lovind cu piciorul ca să țină sub control vreo purtare mai feroce. Nu este obișnuită cu răsfațul și nici să fie animal de companie.

S-a apropiat apoi de o ușă laterală și a strigat după Joseph.

Joseph a mârâit ceva nedeslușit în adâncurile pivniței, fără să dea vreun semn că ar urca, așa că stăpânul său a coborât după el și m-a lăsat față în față cu niște ciobănești mișoși, care împărțeau cu cățeaua veghea geloasă asupra mișcărilor mele. Nu doream să intru în contact cu colții lor, așa că am stat cuminte, dar, crezând că nu vor pricepe insulte nerostite, am îndrăznit, din păcate, să mă strâmb la cei trei. O trăsătură a schimonoselii mele o fi supărat cățeaua, de s-a înfuriat brusc și mi-a sărit pe genunchi. Am împins-o și m-am grăbit să pun masa între noi. Asta a stârnit toată haita: vreo șase demoni pe patru picioare, de diverse mărimi și vârste, au apărut din cotloane ascunse. Mi-am simțit călcăiele și poalele hainei atacate și am încercat să țin la distanță combatanții mai mari, folosindu-mă de un vâtrai. Dar tot am fost nevoit să solicit ajutorul cuiva din gospodărie pentru restabilirea păcii.

Domnul Heathcliff și omul lui au urcat treptele din pivniță cu o nepăsare vexantă. Nu cred că s-au mișcat cu o secundă

mai iute decât de obicei, deși în jurul căminului se dezlănțuiseră o furtună de lătrături. Din fericire, o doamnă de la bucatărie s-a grăbit spre mine. Cu rochia sumesă, brațele goale și obrații înroșiți de căldura focului, a năvălit în mijlocul nostru agitând o tigaie și s-a folosit de arma aceea și de propriul glas cu asemenea dăruire, încât furtuna s-a potolit ca prin farmec, iar ea a rămas să gâfâie cu pieptul ridicându-se ca marea pe timp de vântoasă. Așa a găsit-o domnul Heathcliff când a revenit.

— Ce naiba s-a întâmplat? m-a întrebat, privindu-mă într-un fel incalificabil, după cât de neospitalier mă tratase.

— Într-adevăr, am mormăit. O turmă de porci posedați n-ar fi fost mai rea decât animalele tale, domnule. Parc-ați fi lăsat un necunoscut în compania unor tigri!

— Nu se iau de persoane care nu ating nimic, a remarcat el, punând sticla în fața mea și reșezând masa mișcată. Căinii fac bine că-s vigilenți. Un pahar de vin?

— Nu, mulțumesc.

— Nu te-au mușcat, nu?

— Dacă mă mușcâu, îmi lăsam pecetea asupra făptașului.

Fața lui Heathcliff s-a relaxat într-un zâmbet larg.

— Haide, haide, mi-a spus, te-ai agitat prea tare, domnule Lockwood. Ia niște vin. Pe la noi vin oaspeți atât de rar, că eu și căinii mei nu prea mai știm să-i primim, recunosc. În sănătatea ta, domnule!

I-am făcut o plecăciune și i-am întors gestul, începând să-mi dau seama că ar fi o nesăbuiță din partea mea să mă supăr pentru reacția câtorva cotarle. În plus, nu aveam chef să-i mai ofer motiv de amuzament pe seama mea, pentru că tot părea să se distreze atât de bine. Probabil înduplecat de gândul prudent că ar fi o nebunie să supere un chiriaș bun, el a mai renunțat nițel la felul laconic de a-și ciunti pronumele și verbele auxiliare și mi-a prezentat ce credea că ar fi un subiect de interes pentru

mine, un discurs despre avantajele și dezavantajele locului. Mi s-a părut foarte inteligent în abordarea temelor discutate și, înainte să plec, i-am propus o altă vizită, a doua zi. Însă era clar că el nu-și dorea ca intruziunea mea să se repete. Totuși, eram hotărât să mă duc. Este uluitor cât de sociabil mi se părea că sunt, prin comparație cu el.

CAPITOLUL II

Ieri a fost o după-amiază cețoasă și rece. Voiam s-o petrec în fața focului din șemineu, în loc să mă lupt cu buruienile și cu noroiul în drum spre „La răscruce de vânturi”. Dar, când mă întorceam de la cină (să se noteze că iau „cina” între orele 12 și 13, căci matroana care se ocupă de treburile gospodărești a venit odată cu casa și nu poate sau nu vrea să înțeleagă solicitarea mea de-a fi servit la ora 17), urcând scările cu intenția precizată și intrând apoi în cameră, am văzut o fetișcană în genunchi, înconjurată de perii și alte ustensile de curățat vatra, stârnind un praf infernal în timp ce stingeă flăcările cu pumni de cenușă. Acest spectacol m-a făcut să dau înapoi pe loc. Mi-am luat pălăria și, după un marș de patru mile, am ajuns la poarta lui Heathcliff taman cât să scap de primii fulgi eterici de zăpadă.

Pe vârful acela pustiu de deal, pământul era înghețat și negru, iar aerul mă făcea să tremur din toate încheieturile. Pentru că

nu am reușit să îndepărtez eu însumi lanțul, am sărit peste poartă și, alergând pe alea cu dale mărginită de tufari răriți de agrișe, am bătut în zadar să fiu primit, până ce m-au furnicat monturile și câinii au început să urle.

„Ticăloșilor!”, mi-am spus. „Meritați izolarea permanentă de specia voastră din cauza lipsei voastre de ospitalitate. Măcar eu nu mi-aș ține porțile încuiate în plină zi. Nu-mi pasă! Voi intra!”

Astfel hotărât, am apucat lanțul și l-am scuturat vehement. Fața acră a lui Joseph a apărut pe un geam rotund de la hambar.

— Ce-ți trebe? a strigat el. Stăpănu-i dus la țarc. Dă ocol la hambar dacă vrei să-i spui ceva.

— Dar nu e nimeni înăuntru, să deschidă? am întrebat.

— Nu-i decât doamna, iar dânsa nu deschide nici să-nghete pe loc.

— De ce? Nu-i poți spune cine sunt, Joseph?

— În niciun chip, că n-o să-mi fie bine, a mormăit capul și a dispărut.

A început să ningă viscolit. Am apucat clanța să mai încerc o dată, când un tânăr fără haină, cu o furcă pe umăr, a apărut în curtea din spate. Mi-a făcut semn să-l urmez și, după ce-am trecut printr-o spălătorie și printr-o zonă unde se aflau o magazie de cărbune, o pompă și un porumbar, am ajuns în cele din urmă în camera imensă, calduroasă în care fusesem primit și ieri. Strălucea încântător în lumina unui foc imens, făcut din cărbune, turbă și lemn, iar lângă masă, care fusese aranjată pentru o cină îndestulătoare, am fost încântat să o remarc pe „doamna”, o persoană a cărei existență nu o suspectam. Am făcut o plecăciune și am așteptat, gândindu-mă că-mi va oferi un loc. Ea m-a privit, lăsându-se pe spătar, și a rămas nemișcată, fără o vorbă.

— Ce vreme urâtă! am remarcat. Doamnă Heathcliff, mă tem că angajații voștri nu sunt foarte atenți la ușa aceea. M-am străduit din greu să-i fac să mă audă.

Ea nu a deschis gura. M-am uitat la ea, iar ea s-a uitat la mine. Mă privea rece, fără pă sare, deosebit de jenant și dezagreabil.

— Stai jos, a zis sec tânărul. Vine curând.

Am ascultat. Am chemat-o pe ticăloasa Iunona, care a catadicsit, la această a doua întâlnire, să-și miște vag vârful cozii, ca semn că mă cunoaște.

— Ce animal frumos! am încercat iar. Intenționezi să te desparți de cei mici, doamnă?

— Nu sunt ai mei, a răspuns gazda, mai respingător chiar decât ar fi răspuns Heathcliff.

— Ah, deci preferi mai degrabă dintre aceștia? am continuat, întorcându-mă spre o pernă din întuneric, plină de ceva care semăna cu pisici.

— Ce alegere stranie! a observat ea, în batjocură.

Din păcate, era o grămadă de iepuri morți. M-am apropiat de cămin, repetând comentariul despre asprimea vremii.

— Nu ar fi trebuit să ieși, a zis ea, ridicându-se și luând două dintre cutiile de tablă pictate.

Înainte, șezuse în penumbră. Dar acum am putut-o vedea. Era zveltă și părea să fi trecut nu de mult de adolescență. Avea o siluetă admirabilă și o fețișoară deosebită. Trăsături mici, ten foarte deschis, bucle mici, blonde cu nuanțe aurii, care-i cădeau pe gâtul delicat. Ochii, dacă ar fi avut o expresie agreabilă, ar fi fost irezistibili. Din fericire pentru inima mea sensibilă, unica emoție pe care o arătau era între ironie și un soi de disperare, deosebit de nefirească. Aproape că nu ajungea la cutii. Am dat s-o ajut, dar s-a întors spre mine ca o nefericită dacă ar încerca s-o ajute cineva să-și numere banii.

— Nu am nevoie de ajutor, s-a răstit. Mă descurc.

— Scuză-mă, m-am grăbit să răspund.

— Ai fost invitat la ceai? a întrebat ea, legându-și un șort peste rochia neagră și oprindu-se, cu lingura plină de frunze, deasupra ibricului.

— M-aș bucura de o ceașcă.

— Dar ai fost invitat?

— Nu, am răspuns. Ești persoana care trebuie să mă invite.

Ea a aruncat ceaiul, cu lingură cu tot, și a revenit pe scaun, cu fruntea încruntată și buza de jos în afară, ca un copil pe punctul să plângă.

Între timp, tânărul își aruncase pe umeri o haină zdrență-roasă și, ridicându-se în fața focului, m-a privit cu coada ochiului, de parcă între noi ar fi existat o ură mocnită. Am început să mă întreb dacă era sau nu era angajat. Avea îmbrăcăminte și vorbă necizelate, complet lipsite de superioritatea de remarcat a domnului și doamnei Heathcliff. Buclele lui dese, șatene, erau neîngrijite. Avea obraji acoperiți de favoriți ca blana unui urs, iar mâinile lui erau arse de soare ca ale oricărui muncitor obișnuit. Și totuși, avea o atitudine liberă, aproape arogantă, și nu arăta nici urmă de asiduitatea unui angajat de a se ocupa de nevoile doamnei casei. În absența unor dovezi clare privind statutul, am decis că era cel mai bine să mă prefac că nu-i observ purtarea ciudată. Cinci minute mai târziu, intrarea lui Heathcliff m-a făcut să ies, într-o oarecare măsură, din starea incomodă.

— Domnule, iată că am venit, așa cum am promis! am exclamat, prefăcându-mă voios, și mă tem că mă va reține vremea aici măcar jumătate de oră, dacă-mi permiți.

— Jumătate de oră? a întrebat el, scuturându-și fulgii de pe haine. Mă întreb de ce ai ales taman viscolul ăsta să te plimbi de colo, colo. Știi că riști să te pierzi în mlaștini? Oamenii care cunosc aceste locuri se rătăcesc adesea în nopți ca asta, iar eu pot să-ți spun că nu e nicio șansă de ameliorare a vremii.

— Poate îmi dai un ghid dintre băieții tăi, care să rămână la Grange până dimineată. Ai vreunul?

— Nu.

— Atunci, trebuie să mă bazez pe mine.

— Ai de gând să faci ceai? a întrebat cel cu haina uzată, îndreptându-și atenția spre tânăra doamnă.

— *El* primește? a întrebat ea, arătând spre Heathcliff.

— Tu ia și fă-l, a fost răspunsul, atât de sălbatic că m-am speriat.

Tonul pe care au fost rostite cuvintele dădea la iveală o fire răutăcioasă. Nu mai simțeam că-l pot numi pe Heathcliff un om de treabă. Când s-au încheiat pregătirile, m-a invitat:

— Domnule, apropie-ți scaunul.

Cu toții, inclusiv tânărul rustic, ne-am strâns în jurul mesei. S-a așternut o tăcere austeră.

M-am gândit că, dacă tot provocasem norul, era de datoria mea să încerc să-l alung. Nu se putea ca ei să șadă zi de zi posomorâți și taciturni, și era imposibil, oricât de aprige le-ar fi fost firile, să poarte mereu pe fețe acea încruntare.

— Este ciudat, am început, între înghițirea unei cești de ceai și primirea alteia, este ciudat cum obiceiul ne poate modela gusturile și ideile. Mulți nu și-ar putea imagina fericirea în exil complet, așa cum trăiești dumneata, domnule Heathcliff. Și totuși, îndrăznesc să spun că, înconjurat de familie, cu doamna ta amabilă alături și cu bucuria care-ți animă casa și sufletul...

— Doamna mea amabilă! m-a întrerupt, cu un mârâit aproape diabolic. Unde este ea?

— Doamna Heathcliff, soția dumitale.

— Dacă ești de părere că spiritul ei joacă rolul de înger păzitor și veghează asupra Răscrucii vânturilor, chiar și după ce trupul său nu mai e, desigur.